

Första halvåret till ända

LANNEBO FONDER

Anders Lannebo

Styrelseordförande
anders.lannebo@lannebofonder.se

Göran Espelund

VD
goran.espelund@lannebofonder.se

Mikael Näslund

Förvaltare
mikael.naslund@lannebofonder.se

Peter Rönström

Förvaltare
peter.ronstrom@lannebofonder.se

Johan Lannebo

Förvaltare
johan.lannebo@lannebofonder.se

Karin Haraldsson

Förvaltare
karin.haraldsson@lannebofonder.se

Henrik Malmsten

Förvaltare
henrik.malmsten@lannebofonder.se

Per Axelson

Marknadschef
per.axelson@lannebofonder.se

Per Johnson

IT
per.johnson@lannebofonder.se

Marit Boström

Kundservice
marit.bostrom@lannebofonder.se

Ann-Charlott Bergman

Administration
ann-charlott.bergman@lannebofonder.se

ADRESS

Birger Jarlgatan 15
Box 7854
103 99 Stockholm

TELEFON

08-5622 5200

FAX

08-5622 5252

E-POST

info@lannebofonder.se

HEMSIDA

www.lannebofonder.se

LANNEBO DIREKT NR 2 | 2003

ANSVARIG UTGIVARE

Per Axelson
Lannebo Fonder

PRODUKTION

Morot Annonssbyrå AB, Skövde
www.morot.se, tel 0500-44 52 30

TEXTER

Per Berner

GRAFISK FORM

Andreas Jansson

TRYCKNING

Fagerblads, Västerås, juli 2003

► **Första halvåret 2003** kom att bjuda på stigande kurser på de flesta börser världen över. Bland ljuspunkterna kan nämnas fortsatta penningpolitiska stimulanser samt en förvånansvärt bra vinstutveckling i många företag här hemma, men kanske framförallt i USA.

Stora delar av de resultatförbättringar som åstadkommits kommer från kostnadsbesparingar medan försäljningstillväxten fortfarande lyser med sin frånvaro i de flesta företag och branscher. Viljan bland företag att investera och förvärva är begränsad, trots att priset på lånat kapital sällan varit lägre och prisnivåerna på företag är runt femtio procent lägre än när styrelser och ledningar genomförde sina senaste stora förvärv. Det verkar som om oron kring framtiden fortfarande är stor i styrelserum och företagsledning. Tyvärr finns det nog ett flockbeteende i dessa sammanhang.

Att så är fallet är kanske inte så konstigt med de senaste åren i färskt minne. Den lågkonjunktur och kris som vi nu sannolikt håller på att lägga bakom oss sätter sina spår. Det har varit en kris för den finansiella delen av ekonomin snarare än för den reala. Konsumtionen i västvärlden har inte uppvisat någon större försvagning. Investeringarna har försvagats, mycket som ett resultat av att man tidigare överinvesterat i några branscher. Telekommunikation är en av de branscher vars svårigheter vi i Sverige fått uppleva på nära håll.

Krisen i den aktierelaterade finansiella sektorn har drabbat många, antingen direkt i form av neddragningar eller indirekt i form av fallande värden på sparande. För aktiemarknaden, dess aktörer och funktionssätt har de senaste årens utveckling givit anledning till eftertanke då förtroendet tagit skada.

Tre framgångsrika år för Lannebo Fonder

Lannebo Fonder fyller tre år den 4 augusti. Att vi under denna besvärliga period lyckats etablera ett nytt fondbolag på den svenska marknaden är vi väldigt glada för. Bolaget fortsätter att växa och vi har haft nöjet att hälsa många nya kunder välkomna även i år. Detta innebär att Lannebo Fonder aldrig förvaltat mer kapital än vad vi nu gör.

Vi är mycket stolta över det förtroende våra kunder visar oss och det är ett förtroende som vi är väldigt måna om att få behålla. Det gör vi genom ständiga insatser för att förbättra de områden vi tror är viktiga för att du som kund ska känna tillit för det sätt vi hanterar dina medel på.

Mer konkret innebär detta att vi kommer att fortsätta med den förvaltningsfilosofi vi haft sedan starten. Till skillnad från många av våra så kallade aktiva förvaltningskollegor investerar vi bara i de aktier vi tror ska gå upp, oavsett hur stor eller liten vikt de har i något index. Det är vår bestämda uppfattning att den indexnära förvaltningen varken är bra för dig som kund eller för aktiemarknaden i stort. Jag tycker att våra förvaltningsresultat i stor utsträckning är en bekräftelse på detta.

Vi ska fortsätta att försöka in-formera dig på ett sätt så att du lätt kan följa med i vad vi gör med ditt kapital, med den regelbundenhet du själv önskar. Det är glädjande att se att flera konkurrenter nu tagit efter oss med månadsrapportering kring fondernas innehav, även om jag tror att vi fortfarande är de som rapporterar snabbast i branschen. Jag hoppas att de brev du som kund får från mig då och då ska vara en värdefull del av dessa ansträngningar.

Vi funderar hela tiden på hur vi ska kunna förbättra vår information ytterligare. Har du några syn-

»Den lågkonjunktur och kris som vi nu sannolikt håller på att lägga bakom oss sätter naturligtvis sina spår.«

Vi fyller tre år – dags för betyg!

► Ungefär samtidigt som detta nummer av Lannebo Direkt kommer ut, eller närmare bestämt den 4 augusti, fyller Lannebo Fonder tre år.

– På den förhållandevis korta tiden, dessutom i ett synnerligen turbulent börsklimat, har vi lyckats bli landets femtonde största fondbolag (bland drygt sextio på marknaden) med en total förvaltningsförmögenhet på ca fem miljarder kronor, berättar Per Axelson, marknadschef på Lannebo Fonder och fortsätter:

– I ett läge där börsen som helhet tappat runt halva sitt värde ligger t ex vår fond Lannebo Småbolag fortfarande på en kursnivå som är högre än innan fallet började. Det ser vi som ett tydligt bevis för att vår filosofi med aktiv, indexoberoende förvaltning verkligen fungerar.

Treårsdagen innebär bland annat att de fonder som varit igång sedan starten nu snart är tillräckligt gamla för att bli betygsatta av bedömare som t ex Morningstar. Vi räknar med minst ett par fullpoängare. Håll utkik under hösten!

punkter är du alltid varmt välkommen att höra av dig. När du ringer till oss för att få information ska du kunna vara säker på att den du pratar med är kunnig inom fondområdet. Som ett led i detta arbete håller vi på att slutföra en certifieringskurs som garanterar att alla våra rådgivare har den kompetens som Fondbolagens Förening fastställt i sina rekommendationer.

Vi tänker fortsätta att engagera oss i frågor som rör branschen i stort. Detta kan röra sig om allt från klagomålshantering eller etiska riktlinjer för medarbetare till redovisningsprinciper. Mycket av detta arbete sker i Fondbolagens Förenings regi, i nära samråd med Finansinspektionen. Vi deltar aktivt i föreningens arbete och finns representerade i dess styrelse. I detta nummer finns en artikel om Fondbolagens Förening och har du tid så gå gärna in på deras hemsida www.fondbolagen.se om du vill veta mer.

Vi ska förstås också fortsätta att utvecklas i vår ägarroll där vi utgår från vår ägarpolicy, som Anders Lannebo berättar mer om i detta nummer. Vår policy är att närvara på alla bolagsstämmor där vi är bland de tio största ägarna alternativt har mer än två procent av kapital eller röster. Detta innebar att vi under våren var representerade på knappt 30 bo-

lagsstämmor. Vi har deltagit i nomineringsarbetet i några bolag. I ett par bolag har vi haft synpunkter på att ge styrelsen ett bemyndigande att emittera aktier utan företrädesrätt för de existerande aktieägarna. I några fall har vi även fört diskussioner kring villkoren för optionsprogram som i sina ursprungsförslag var för generösa enligt vår mening. Vi kommer att fortsätta att värna om aktieägarnas rätt och värden i relation till andra intressentgrupper då osunda omfördelningar leder till värdeminskning för våra kunder.

Låt mig avsluta med några ord om fondernas utveckling under första halvåret. Aktiefonderna steg med mellan 8 och 12 procent och Lannebo Likviditetsfond med 1,8 procent. Vi är relativt nöjda med första halvåret då vi lyckats bra i relation till våra konkurrenter. Samtidigt slår vi oss självfallet inte till ro utan strävar efter att bli ännu bättre under andra halvåret, en uppgift som vi tar oss an med stor tillförsikt och entusiasm.

Göran Espelund
VD · LANNEBO FONDER

Fondogram – en trevligare gåva!

► **Varför skicka en blomma** som står och vissnar när du vill fira dina vänner och släktingar på födelsedagar, dop, studentexamen, bröllop och mycket mer? Skicka ett fondogram istället, så ger du en gåva med bestående (och med största sannolikhet stigande) värde! Slå en signal till vår kundservice, så hjälper vi dig ordna en ovanligt trevlig present!

Lannebo Total – en ny placeringsform!

Som en följd av önskemål från marknaden lanserade Lannebo Fonder i mars en helt ny fondtyp för institutionella placerare – **Lannebo Total**.

► Totalfonden är en "fond-i-fond"-lösning med ett absolutavkastningsmål. Sammansättningen är helt oberoende av index.

– Basen utgörs av en mix av Lannebo Fonders vanliga fonder som jag balanserar efter marknadsläget, kompletterat med enskilda aktier, terminer och räntepapper. Det känns spännande att få arbeta på det här sättet och vara med om att skapa någonting nytt, berättar Henrik Malmsten som förvaltar den nya fonden. Henrik kommer närmast från Sjötte AP-fonden, där han som chef under sex år byggde upp kapitalförvaltningen från grunden.

Henrik Malmsten.

Bättre avkastning med låg risk

Syftet med den nya fonden, som i likhet med Selectfonderna är en sk nationell fond med friare placeringsregler, är att optimera avkastningen samtidigt som vi kan hålla risken på en rimlig nivå.

Genom att aktieandelen kan variera från 100 ned till minus 20 procent kan fonden ta en lägre marknadsrisk. Vi gör en strukturell allokering ge-

nom valet av inriktning i fondportföljen, kompletterat med en taktisk allokering mellan aktie- och räntemarknaderna.

Utnyttjar kompetensen maximalt

– Att bevaka alla olika delmarknader effektivt skulle vara en omöjlig uppgift för en person, men uppdelningen av ansvaret genom att placera i Lannebo Fonders befintliga, specialiserade fonder har möjliggjort denna nyskapande breda lösning.

Vi delar synen på aktier som överlägsen placering över tiden, men här får vi möjlighet att parera periodvis när det behövs.

– Min roll är att utnyttja all den kompetens som finns i företaget och samla den till en maximalt dynamisk och flexibel helhet, fritt från traditionellt tänkande, berättar Henrik Malmsten och sammanfattar Lannebo Total som ett optimalt balanserat paket med låg risk och möjlighet till bättre avkastning för de stora institutionerna, jämfört med förvaltning i egen regi.

LANNEBO TOTAL

Fondtyp: Nationell fond.
Minsta insättning: 10 miljoner SEK.
Förvaltningsavgift: fast avgift 0,5 % per år, rörlig avgift 20 % på ev överavkastning.

Fler och fler väljer specialiserade förvaltare:

Placerare ställer högre krav

De senaste åren har ett trendbrott blivit tydligt: Storbankernas fonder tappar andelar till de mindre, **aktiva och specialiserade förvaltarna**. Sedan 2001 har de fristående förvaltarna, där Lannebo Fonder hör till de mest framgångsrika, ökat sin andel av det totala fondsparandet med en tredjedel, från 18 till 24 procent – helt och hållet på bankernas bekostnad.

AKTIV FÖRVALTNING
– DEN ENDA HÅLLBARA VÄGEN!

► Av medias rapportering kan man få intrycket att fondsparandet i Sverige är mer eller mindre dött, men så är det inte alls! Vi ligger idag på samma nettoinflöde som under 1999. Det är bara toppåret 2000 som sticker ut i statistiken, berättar Lannebo Fonders VD Göran Espelund.

Fortsatt starkt aktieintresse trots allt

Det har däremot skett en omfördelning av sparandet mellan olika fondtyper, där räntefonderna av naturliga skäl fått en allt större andel. Ändå tillfördes aktiemarknaden hela 20 miljarder kronor via fonder förra året. PPM-sparandet är bara en del av förklaringen.

– Det tolkar jag som ett bevis för att småspararnas börsintresse inte var någon övergående fluga. Tom Ericsson fick tiotusentals nya aktieägare förra året! Placerarnas förtroende för aktiemarknaden synes alltså vara om inte helt orubbat så åtminstone tämligen starkt, menar Göran Espelund.

Skatteeffekter dämpar flyttlusten

Av nettosparandet går en allt större del till de fristående förvaltarna. Storbankernas andel av de ”nya” pengarna var bara strax över 60 procent 2002 (mot 76 procent av hela kakan). Göran Espelund menar att skiftet mot mer aktiva och flexibla förvaltare rent logiskt borde gå ännu snabbare än det gör.

– Placerarna uppvisar en tröghet, stora som små. Det ligger i den mänskliga naturen att agera försiktigt, men skattesystemets inlåsnings effekter hjälper till. Många har fortfarande orealiserade vinster från rekordåren. De vill inte för sitt liv skatta av en enda krona, trots att de egentligen vet att det inte är

så klokt att sitta kvar med en ineffektiv förvaltning. Insikten kommer, men knappast över en natt, menar Göran Espelund.

Det försäkringsanknutna sparandet har börjat hitta nya vägar – en tydlig strukturell förändring. De institutionella placerarna omvärderar nu i hög grad sina strategier och går över från kvasiaktiv till äkta aktiv förvaltning. I många fall grundar de med indexförvaltning till låg kostnad och fyller på med aktiva specialistförvaltare som krydda.

Inga skalfördelar att vara stor

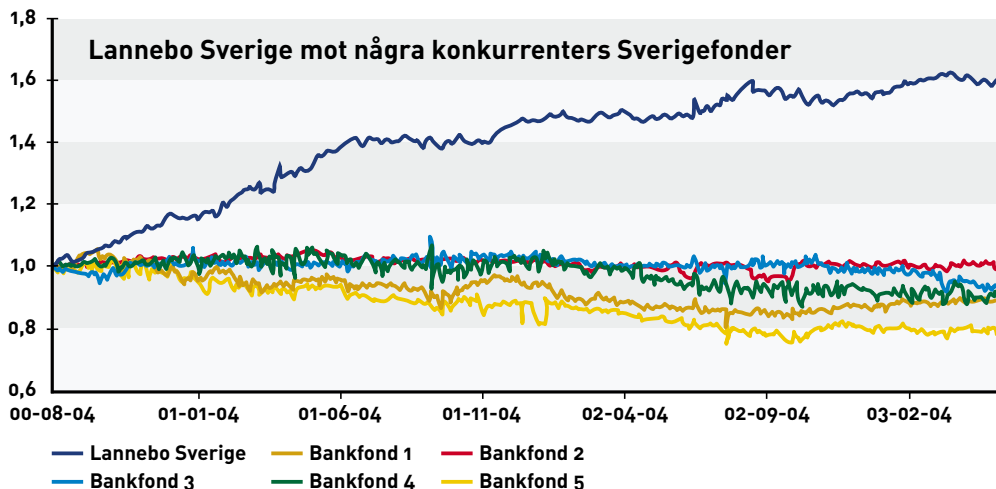
De stora bankanknutna förvaltarna börjar få nackdelar på grund av sin storlek i form av långsamma beslutsprocesser och höga fasta kostnader. Alla i de stora organisationerna går i samma fålla, förvaltarnas kreativitet dämpas genom krav på indexföljsamhet.

– Många förment aktivt förvaltade fonder har länge gått extremt nära index. Följsamheten är närmast skrämmande, inte minst när man jämför med t ex Lannebo Småbolag och Lannebo Sverige, vars utvecklingskurvor båda awiker rejält från sina konkurrenter.

Göran Espelund tror dock att många svenskar nu med stormsteg närmar sig tröskeln för vad man tål och inser att storbankerna inte klarar av att ge de mervärden de tar betalt för.

– I takt med att pensionssystemet övergår från förmånsbaserat till premiebaserat hoppas jag att medvetandet om det egna ansvaret för utvecklingen av sparkapitalet ökar. Då står vi och andra förvaltare som tänker fritt och agerar smidigt redo att ta över i ännu högre utsträckning.

Diagrammet nedan visar att många storbanks förvaltar sina Sverigefonder mycket indexnära. En fond som utvecklas exakt som index ligger i denna relativjämförelse på linjen 1,0.

MÅKLARLISTAN

► **Försäkringslösningar** med Lannebo Fonder får du genom Länsförsäkringars och Danicas kontor, samt hos i princip alla försäkringsmäklare och placeringsrådgivare över hela landet, som t ex Säkra och Acta. På en rad orter har vi dessutom avtal med försäkringsmäklare där du kan investera i våra fonder direkt (alltså även utan försäkringsanknytning) – se listan här nedanför. Ring vår kundservice om du vill ha kontakt med någon av våra partners i din närhet!

Bjärred	Oskarshamn
Boden	Piteå
Borås	Rönninge
Bromma	Sala
Enebyberg	Saltsjö-Boo
Falkenberg	Skellefteå
Falun	Skövde
Gislaved	Stockholm
Gävle	Strängnäs
Göteborg	Sundsvall
Halmstad	Svalöv
Haninge	Trelleborg
Helsingborg	Trollhättan
Jönköping	Tyresö
Kalmar	Tällberg
Karlstad	Umeå
Kinna	Uppsala
Kiruna	Vara
Kristianstad	Varberg
Kristinehamn	Vetlanda
Köping	Vilhelmina
Lidingö	Värnamo
Lidköping	Västervik
Linköping	Västerås
Luleå	Växjö
Lycksele	Ängelholm
Malmö	Örebro
Mjölby	Örnsköldsvik
Norrköping	Östersund
Nässjö	

De senaste årens pensions- och bonusskandaler har fokuserat intresset på frågan om fördelning av företagets resultat mellan aktieägare och ledningar, något som ligger **Anders Lannebo** varmt om hjärtat.

Ägarvärdet i fokus

► De skandaler som har dykt upp slag i slag har helt klart försämrat förtroendet för marknaden som helhet. Förtroendefaktorn är minst lika viktig för kursutvecklingen som konjunkturen och Anders Lannebo menar att det är av yttersta vikt att förtroendet återställs.

– Börjar marknaden repa sig från skandalerna?

– Det tycker jag nog. Vi kan t ex se att kursvägningarna, volatiliteten på börserna, blir mindre. Den riskfyllda teknologisektorn har varit stark i år och branscher som bioteknik riskerar att börja "koka över". Så brukar det bli när otåliga placerare känner sig trygga och söker nya områden att utforska. Detta är paradoxalt nog tydliga tecken på att lugnet återvänder.

– Hur har det blivit som det har blivit?

– Maktbalansen mellan allt mer anonyma och spridda ägare och starka ledningar har förskjutits under lång tid till de senares fördel, och resultaten har bl a blivit avgångsvederlag och bonusar som många haft svårt att förstå. Men nu låter sig inte aktieägarna köras över längre, balansen börjar förskjutas åt rätt håll igen.

Jag vill poängtera att optioner och bonusar inte är fel i sig – de har funnits lika länge som själva aktiebolagsformen och kan vara en stark drivkraft, rätt utformade.

– Vad gör Lannebo Fonder i de här sammanhangen, och varför?

– Ägarfrågorna är viktiga för oss som förvaltare, eftersom de i högsta grad påverkar vår möjlighet att förvalta kapitalet så effektivt som möjligt för våra placerare. Avkastningsfrågorna är vårt yttersta ansvar och måste alltid vara det som styr vårt agerande. Vi har t ex inga ambitioner att lägga oss i hur företagen drivs, det klarar företagen själva. Vi koncentrerar våra i sammanhanget begränsade resurser till bevakning av värderelaterade frågor som emissioner och optionsprogram för att se till att inte ledningen skor sig oskäligt på ägarnas, d v s spararnas, bekostnad. Vi har agerat i flera sådana ärenden och även fått gehör för våra synpunkter.

– Men kan man utöva makt med någon estaka procent av rösterna på stämman?

– Våra fonder är självklart inte så stora att vi kan diktera några villkor, men om vi som välrenommerade förvaltare offentliggör en starkt avvikande åsikt får det naturligtvis följder. Oftast kommer våra kollegor bland de övriga fondbolagen till liknande slutsatser, och tillsammans kan vi se till att aktieägarnas intressen tas tillvara.

– Hur ser du på den aktuella styrelsedebatten, en annan viktig ägarfråga?

– Självklart intresserar vi oss också för styrelse- rekryteringsfrågor, som kan vara nog så viktiga för ett företags utveckling. Det är ett område där vi kan bidra med kompetens, men det är samtidigt av yttersta vikt att det finns en tydlig rågång mellan oss som ägare och bolagens ledning.

Debatten om kvinnlig styrelserepresentation tycker jag har varit nyttig, eftersom den har satt ljuset på styrelsernas betydelse. Det gamla kompisutnämmandet lär få svårt att göra sig gällande framöver och det är bra för kompetensnivån oavsett om det blir män eller kvinnor som besätter nya poster.

»Nu låter sig inte aktieägarna köras över längre«

Direktavkastning

– INTE ATT FÖRAKTA!

Efter de senaste årens kursfall på börsen finns det en rad intressanta bolag som ger hög direktavkastning – en bolagstyp som intresserar **Johan Lannebo** och **Peter Rönström** som förvaltar Lannebo Sverige och Lannebo Småbolag.

► En del av förklaringen till den höga direktavkastningen är helt enkelt att kurserna har sjunkit, samtidigt som bolagen varit måna om att ha en stabil utdelningsutveckling. Men många av dem går mycket bra och har faktiskt höjt sina utdelningar – tiderna har inte blivit så dåliga som de värsta olyckskorparna spått.

Direktavkastningen bland börsbolagen i stort hamnar i snitt på knappt 3 procent. Det finns åtskilliga bolag som har en förväntad direktavkastning på över 5 procent, som t ex Sandvik, Trelleborg, Cardo, Billerud, SSAB och nästan alla välskötta fastighetsbolag.

– Räkna man med en genomsnittlig värdetillväxt på 8–10 procent per år på börsen är 5 procent direktavkastning en bra bit på vägen. Så hög direktavkastning som vi har nu i kombination med ett lågt ränteläge är mycket ovanligt, även i ett internationellt perspektiv. Detta kan självklart inte vara för evigt. När förändringen kommer, kommer den i form av högre aktiekurser, menar Peter.

– Bolag med hög direktavkastning är ett tydligt inslag i våra fonder, men ändå bara en del av helheten. Vi började satsa på dem för ett par år sedan och det har betalat sig bra hittills. De har dessutom gått bättre på börsen än många andra bolag, berättar Johan.

Fortsatt exponering

Hur länge attraktionskraften står sig är en öppen fråga. Går kurserna upp alltför mycket minskar direktavkastningen. Bolagen kanske inte heller orkar behålla en hög utdelning hur länge som helst. Beror utdelningsförmågan på tillfälliga vinster kan den vara som bortblåst på mycket kort tid.

– Vi tänker även i fortsättningen vara exponerade mot denna typ av bolag, främst för att de ofta är välskötta, har stabila finanser och ger låg risk. Värderingarna är generellt låga. Vi kan ännu göra investeringar som kommer att ge bra avkastning på ett par års sikt, fyller Peter i.

– Varför väljer då bolagen att dela ut?

– De har inte så många alternativ, menar Johan. De har bra kassaflöden och investeringsbehoven är små när konjunkturen är svag. Det finns inte heller så många tillfällen att växa genom uppköp, priserna på bolag utanför börserna har inte sjunkit så mycket. I det läget väljer många en hög utdelning.

Det är inte automatiskt positivt med hög utdelning, menar Peter och berättar att de som förvaltare självklart också tittar på en rad andra faktorer.

– Det enskilda bolaget är alltid viktigast. Börjar bolag med hög direktavkastning gå dåligt blir det köpläge bland tillväxtföretagen istället! Vi håller alltid utkik efter de bolag som har kapacitet att växa snabbt när konjunkturen tar fart.

Börsen bra konjunkturbarometer

Johan och Peter menar att de ofta återopade p/e-talen blir mindre intressanta i en lågkonjunktur.

– Låga vinster i dåliga tider ger höga p/e-tal, men vi kan mycket väl välja att köpa ändå, bara det rör sig om bra bolag, säger Peter och menar att många bolag fortfarande är för billiga. Blir konjunkturen bara lite, lite bättre kommer allt fler att dela den uppfattningen – då kommer kursuppgången.

– Allt handlar om vad vi tror om framtiden, menar Johan. Börsen ser framåt och diskonterar utvecklingen. Den är en bra värdemätare som ofta lyckas "förutse" recessionsperioder. Nu verkar det dock som om den nattsvarta pessimismen håller på att bytas mot en positivare syn.

– Visst finns det negativa tecken, som t ex dollarfallet, men det är ett normalt mönster vi ser. Mycket är trots allt positivt. Konsumenterna har varit ut hålliga genom lågkonjunkturen och huspriserna har stått sig väl. Förr eller senare måste helt enkelt industrins investeringar komma igång. När behoven kommer är industrin beredd. Lönsamheten är hyfsad och det finns medel att investera för. Så snart framtidstron i USA återvänder bör investeringskonjunkturen ta fart, menar Johan vidare.

– Vi trodde att botten var nådd i oktober 2002 och det stämmer så här långt. Nu ser vi flera tecken på en bättre utveckling – Nasdaq är t ex upp över 20 procent (i dollar) i år, så låt oss hoppas att börserna även denna gång lyckas spå rätt om den ekonomiska utvecklingen framöver, avrundar Peter vårt samtal.

UNDERSÖKNING GER BESKED

Fonder med efternamn går bättre!

► En amerikansk placeringsrådgivare har enligt International Herald Tribune undersökt utvecklingen för de 500 största aktiefonderna och snubblat över följande resultat: de fonder som bar sin skapares efternamn hade i genomsnitt slagit index med mer än 10 procentenheter de senaste tre åren!

Vetenskapligheten i slutsatserna kanske inte ska tas på alltför stort allvar, men låt oss tolka det som ett tecken på att fonder med ett starkt personligt engagemang, långsiktighet och fritt tänkande har bättre förutsättningar att lyckas!

Mycket få har tillräcklig koll!

De flesta som vänder sig till försäkringsmäklare för första gången har en dålig helhetsbild både över den egna ekonomin och vad marknaden har att erbjuda, menar mäklaren **Kenneth Holmlund** i Piteå.

► Det finns alltid luckor som behöver täppas till. Ofta har t ex någon eller båda av makarna barn från tidigare äktenskap, och man har sällan tänkt igenom vad som kan hända om någon dör. Det kan krävas en lösning med testamenten, äktenskapsförord och korsvisa livförsäkringar för att göra det möjligt för den efterlevande att lösa ut särkullsbarn. Med rätt lösning behöver det inte bli dyrt att göra familjens ekonomi betydligt tryggare, menar Kenneth och betonar vikten av att välja en mäklare som är medlem i Sveriges Försäkringsmäklares Förening, vilket borgar för seriositet och goda kunskaper.

Okänd kvittningsrätt

– Något som nästan ingen verkar känna till är möjligheten att kvitta förluster på kapitalförsäkringar mot inkomst av tjänst eller kapital. Det kan därför vara värt att sälja en kapitalförsäkring som gått dåligt, menar Kenneth.

Absurd arvsskatt

Han hoppas också att de väntade förändringarna i arvsskattegränserna kommer till stånd, trots att det brukar sägas att hans bransch skulle få mindre att göra om arvsskatt inom familjen slopades.

– Arvsskatt mellan makar är enligt mitt sätt att se det en absurd tanke. Mycket av den skatteplanering som görs idag för att lösa t ex generationsskiften är dessutom improduktiv. Det kan resultera i transaktioner som egentligen inte är affärs-

mässigt sunda. Så visst hoppas jag att förnuftet får råda i den här frågan, säger Kenneth.

Fondförsäkring eller traditionell?

När det gäller den högaktuella frågan om de traditionella pensionsförsäkringarna är mogna att skrotas till förmån för fondförsäkringar vill Kenneth Holmlund inte ge några generella svar.

– Det beror mycket på den individuella situationen. Det som är rätt för den ene kan vara fel för den andre. Många av mina kunder är mycket nöjda med sina traditionella pensionsförsäkringar, som över två–tre decennier har gett mycket bra tillväxt totalt sett. Det lär visserligen dröja många år innan försäkringsbolagen kan ge någon återbäring utöver den garanterade räntan, men den är ändå garanterad. För den kommande femårsperioden lutar jag nog ändå åt att fondförsäkringar har förutsättningar att ge ett bättre resultat. Men det förutsätter att spararen följer marknaden aktivt och verkligen byter fonder, menar Kenneth.

Låt riskbenägenheten styra

– Fond-i-fond-lösningar kan vara en väg att skapa balans mellan aktier och räntebärande papper utan alltför stora krav på aktivt engagemang. Men det måste vara den egna riskbenägenheten som avgör. Och det lönar sig alltid att vända sig till en mäklare, som kan erbjuda ett brett sortiment av lösningar, säger Kenneth Holmlund avslutningsvis.

Kenneth Holmlund på Försäkringshuset i Piteå har arbetat med försäkringar i snart trettio år. Försäkringshuset är medlem av Sigilletgruppen, som består av ett drygt trettioåtal mycket erfarna mäklare över hela landet med tillstånd att förmedla värdepappersfonder.

SPARA DIREKT!

Här följer en lista på bank- och postgiro-nummer för våra fonder. Ange bara namn, adress och personnummer när du gör din insättning, så hamnar dina pengar rätt! Minsta sparbelopp vid månadsinsättning är 500 kr per fond, vid engångsinsättning 5000 kr (för Selectfonderna gäller särskilda regler). Du kan också få automatiska överföringar t ex till barnens fonder vid jul, födelsedagar o s v.

VÅRA FONDER:

► Lannebo Mixfond	bg 5563-4612 pg 400 21 09-9
► Lannebo Småbolag	bg 5563-4620 pg 400 23 95-4
► Lannebo Sverige	bg 5563-4604 pg 400 22 67-5
► Lannebo Vision	bg 5563-4638 pg 400 26 96-5
► Lannebo Likv. fond	bg 5314-9837 pg 29 54 49-3

Här följer ett kortfattat **sammandrag av utvecklingen** för våra fonder under det gångna halvåret.

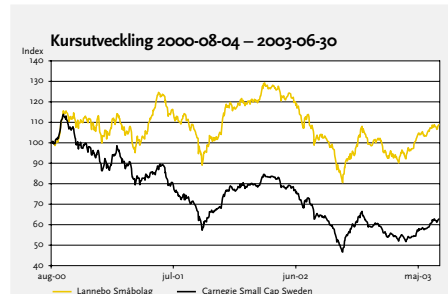
Våra fonder 2003

Lannebo Småbolag

Fonden steg under första halvåret med 10 % medan Carnegies småbolags-index steg med 7 %. Fonden har fortsatt varit exponerad mot bolag med stabil intjäning och starka balansräkningar. Största innehav i fonden vid halvårsskiftet var Alfa Laval och Höganäs, två världsledande industriföretag med fin historik och starka kassaflöden.

Fondens fem största innehav: Alfa Laval, Höganäs, Cardo, Nibe, Kinnevik.

Förvaltare: Peter Rönström

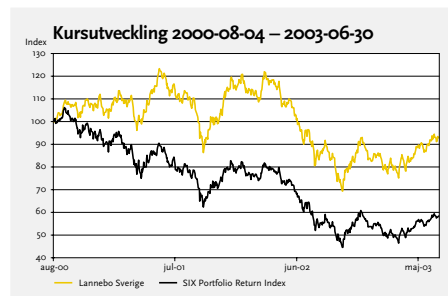

Lannebo Sverige

Under första halvåret 2003 steg Lannebo Sverige med 12 %. I takt med den generella nedvärderingen av aktier inför Irakkriget drogs risknivån upp som en positionering för en starkare aktiemarknad. Andelen telekomoperatörer ökade något, liksom informationsteknologi i form av vår investering i Ericsson som stigit med drygt 40 % sedan investerings-tillfället.

Fondens fem största innehav: TeliaSonera, H&M, Handelsbanken, Scania, Sandvik.

Förvaltare: Johan Lannebo

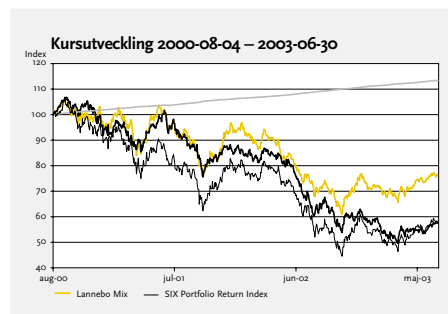

Lannebo Mixfond

Under första halvåret 2003 steg Lannebo Mixfond med 8 %. De största nettoköpen gjordes i Handelsbanken, Assa Abloy, Ericsson och Skanska. Ericsson är det innehav som uteklats bäst. Vi bedömer att Ericssons nya ledning har goda möjligheter att lyckas vända resultatutvecklingen, men risken i denna investering måste ändå betecknas som hög. Även utvecklingen i Tele2 har fortsatt imponera. Aktieandelen var 67 % vid halvårsskiftet.

Fondens fem största innehav: Handelsbanken, H&M, Scania, TeliaSonera, Ericsson.

Förvaltare: Göran Espelund

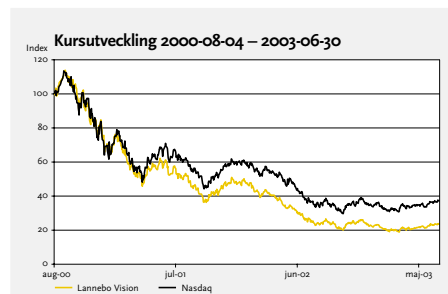

Lannebo Vision

Under första halvåret 2003 steg fonden med 8 %, vilket kan jämföras med 11 % för Nasdaq uttryckt i kronor. Sedan februari har fonden knappt in på Nasdaqs försprång. Teknologi var fortsatt största sektor, med en i huvudsak intakt kärna i portföljen. Bland nya investeringar märktes teknologibolag som Hewlett-Packard, Cisco Systems och SAP, som samtliga hör till de bäst positionerade inom sina områden inför en konjunkturvändning. Alla pusselbitar som krävs för en sådan finns nu på plats, och gradvisa förbättringar har på sina håll redan kunnat skönjas.

Fondens fem största innehav: Nasdaq 100, Microsoft, Dell, Nvidia, Viacom.

Förvaltare: Mikael Näslund.

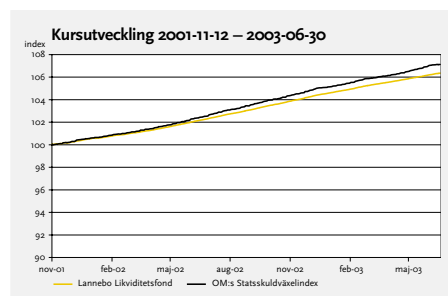

Lannebo Likviditetsfond

Fondens avkastning under det första halvåret blev 3,57 %, uttryckt som periodränta. Under samma period steg OMX statsskuldväxelindex med 3,96 % uttryckt som periodränta. Skillnaden mot index beror främst på de kostnader som belastade fonden. Den genomsnittliga löptiden i fonden har minskat något under perioden och låg vid halvårsskiftet på 240 dagar. Vid samma tidpunkt uppgick förräntningstakten till 2,86 % i årtakt, givet ett oförändrat ränteläge.

Fondens fem största innehav: Statsskuldväxel 040317, Statsskuldväxel 030917, SBAB 117, Spintab 169, Stadshypotek Cert 030704.

Förvaltare: Karin Haraldsson

► Det lättaste sättet att nå oss är att ringa direkt till kontoret på 08-5622 5222, eller via hemsidan, www.lannebofonder.se. Där kan du snabbt få fram de blanketter som behövs för att köpa fonder. Du kan också betala direkt till våra bank- eller postgirokonton på valfritt sätt.

► Vill du diskutera olika fondalternativ med en personlig rådgivare på hemmaplan innan du fattar ett beslut om en investering kan du vända dig till en rad oberoende försäkringsmäklare och fondrådgivare som vi samarbetar med runt om i landet. Sigillet, Säkra och SFS (Svensk Försäkrings Service) samt Acta och Direct är exempel på mäklar- och rådgivningsföretag som kan förmedla våra fonder.

► För dig som vill välja en Lannebofond för din försäkrings- eller pensionslösning finns alla våra fonder som alternativ hos Länsförsäkringar, medan Lannebo Vision och Lannebo Småbolag finns hos provinsbankerna via deras försäkringsbolag Danica.

► Fem av våra fonder finns också representerade inom ramen för premiepensionssystemet. Du som valt PPM-fond men vill byta kan göra detta när du vill utan att behöva skatta. Kontakta PPM för bytel!

► Har du valt att pensionsspara i IPS – Individuellt Pensionssparande – och vill inkludera någon av våra fonder kan du göra det via www.fondmarknaden.se. Du kan där utan skattekonsekvenser flytta ditt befintliga IPS-sparande till Lannebo Fonder, men du får räkna med att en flyttavgift kan komma att tas ut beroende på var ditt sparande finns idag. Fondmarknaden når du även från Lannebo Fonders hemsida via länken "Köp IPS".

Räntefonder och risktagande:

Kortkort – för säkerhets skull!

Allt fler svenskar har i de senaste årens skakiga börsklimat fått upp ögonen för **räntefonder**, som tidigare setts som lite trista och gråa. Men hur fungerar de egentligen? **Karin Haraldsson**, som förvaltar Lannebo Likviditetsfond, hjälper oss reda ut begreppen.

► En räntefond placerar i räntebärande värdepapper som till exempel statskuldväxlar, statsobligationer, företagsobligationer (som är ovanliga på svenska marknaden) och certifikat från bostadsinstitut, banker och företag. Går marknadsräntorna ned ökar fondens innehav i värde, eftersom den består av värdepapper med bunden ränta som då blir mer attraktiva. Stiger räntorna faller fonden istället i värde. Detta innebär att ju kortare löptid på placeringarna, desto mindre risk, eftersom fondens innehav omsätts snabbare och ett tapp snabbt kan hämtas in.

Kortkort placeringshorisont ger låg risk

Som korta räntefonder brukar man räkna sådana som placerar med löptider upp till två år. Långa fonder placerar oftast i löptider på två till tio år.

– Man kan säga att vår likviditetsfond är en "kortkort" räntefond, eftersom vi koncentrerar oss på löptider under ett år. För att ytterligare minska risktagandet satsar vi bara på värdepapper med hög kreditvärdighet på den svenska räntemarknaden. Kreditrisken bland dessa är generellt mycket låg och vi undviker alla former av obligationer med låg kreditvärdighet, berättar Karin.

Placeringsstrategin är en fråga om att känna vart räntorna är på väg. Räkner man med fortsatt fallande räntor är det bra att ha en större andel värdepapper med lite längre löptider. Tror man att en uppgång är på väg väljer man istället så korta placeringar som över huvud taget är möjligt.

– Vi köper hela tiden med syfte att behålla pappren löptiden ut, eftersom det är dyrt att sälja i förtid, fortsätter Karin.

Den viktigaste faktorn när det gäller vart räntan tar vägen är att bedöma hur Riksbanken kan tänkas agera, vilket den allmänna ekonomiska utvecklingen ger fingervisningar om. Numera ger cent-

ralbankerna oftast ganska tydliga signaler om hur man tänker agera framöver, så det är ganska få överraskningar. Det ger en lugnare utveckling på marknaden och det är bra för alla parter, menar Karin.

För resten av 2003 räknar Karin med att styrrentan kommer att sänkas ytterligare, men det är sänkningar som marknaden i hög grad redan har diskonterat.

Slår bankernas sparkonton

När ska man då välja en räntefond? Historiskt sett har aktieplaceringar vuxit med 8–10 procent per år i genomsnitt, och det ska mycket till om en räntefond ska kunna konkurrera med sådana siffror. Men de senaste åren har inte varit särskilt genom-

snittliga, och då hamnar saken genast i ett annat läge. Korta räntefonder blir en utmärkt tillflyktsort för sparkapitalet när börsen är svag.

– Avkastningen är i så gott som alla lägen avsevärt bättre än bankernas bästa inlåningskonton, samtidigt som risken är i princip densamma, så valet borde vara självklart, menar Karin.

Dessa egenskaper gör en kort räntefond bra för buffertsparande, dvs pengar man räknar med att behöva inom ganska kort tid och vill ha tillgängliga med kort varsel utan krångliga uttagsregler.

– Vi har också många kunder som använder Likviditetsfonden som mellanstation för att kunna göra omplaceringar

mellan fonderna exakt vid den tidpunkt de anser vara bäst. Fonden fungerar som ett servicekonto och eliminerar den fördröjning som uppstår när pengarna ska in och ut via bank- eller postgiro.

Se upp med avgiften!

Till sist: det är skillnad på fonder och fonder! Vill man få bra avkastning på sin korta räntefond gäller det att se upp med avgiften. Många fonder tar upp till 0,6 procent. Lannebo Likviditetsfond hör till de allra billigaste med bara 0,3 procent i avgift.

– Det klarar vi tack vare att vi har en effektiv administration av fonden. Och så har vi helt enkelt bestämt oss för att Lannebo Likviditetsfond ska ha en riktigt konkurrenskraftig förvaltningskostnad, säger Karin Haraldsson slutligen.

VÅRA KODER HOS PPM:

► LANNEBO MIXFOND	878 520
► LANNEBO SMÅBOLAG	842 690
► LANNEBO SVERIGE	806 869
► LANNEBO VISION	771 030
► LANNEBO LIKVIDITETFOND	478 313

Kontakta PPM om du vill byta fonder:
Hemsida: www.ppm.nu
Telefon: 020-776 776 (självbetjäning),
0771-776 776 (kundservice).

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige är i högsta grad beroende av vad som sker i vår omvärld. Vi diskuterar aktuella trender och händelser med **Mikael Näslund**, som förvaltar vår internationella teknologifond Lannebo Vision.

Med känslspröten mot omvärlden

► Hur ser du på förutsättningarna för att tillväxten ska ta fart?

– Bilden varierar en hel del mellan olika länder och regioner, och det är svårt att dra några riktigt entydiga slutsatser. Den tyska ekonomin är strukturellt svag. Deras problem började redan i samband med återföreningen, men de märks mer nu när resten av världsekonomin är svag. USA har genomgått en kort och grund recession som de ännu inte verkar kunna ta sig ur med kraft, men de har bättre tillväxtförutsättningar än andra länder på många sätt. Den amerikanska ekonomin är fortsatt avsevärt starkare än Europas, men det verkliga lokomotivet de kommande åren blir utan tvekan Kina.

– Hur kan det gå så bra som det gör för Kina just nu?

– Kineserna är duktiga på att ställa krav på omvärlden och får på det sättet snabbt tillgång till allt modernare teknik. Detta har lyft kvalitetsnivåerna i deras produktion enormt på senare år. Konkurrenskraften är utmärkt tack vare låga arbetskraftskostnader och den stärks ytterligare av dollarfallet. Japan har det betydligt tuffare, med tio år av stagnation bakom sig.

– Kan SARS-epidemin, eller rädslan för den, komma att sätta käppar i det orientaliska utvecklingshjulet?

– Jag tror inte att SARS får någon större långsiktig effekt på utvecklingen. Läget verkar faktiskt vara under god kontroll. De psykologiska faktorerna är nog värre än sjukdomen som sådan. Kortsiktigt dämpar masshysterin säkert utvecklingen i området en del. Skulle effekterna bli långvariga kommer vi alla att drabbas av minskad aktivitet i världsekonomin. Jag har svårt att se att Sverige som "smittfri zon" skulle kunna dra några större fördelar i ett sådant läge.

– Kan vi räkna ut Irakfrågan nu?

– Jag tycker den är avklarad ur börssynpunkt. Hade Al-Qaeda haft resurser skulle de agerat under Irakkriget. Jag tolkar frånvaron av motattacker som att de inte är så starka som retoriken gör gällande. Men det finns många oroshärdar kvar i världen, inte minst i Mellanöstern.

– Finns det inte en risk för ett nytt kallt krig, nu mellan USA och resten av världen?

– Som jag uppfattar det har utvecklingen snabbt vänt tillbaka på rätt spår. Det finns flera tecken på att ledande politiker börjar reparera förbindelserna och slätar över motsättningar med täta diplomatiska kontakter. Bakom en del starka offentliga uttalanden döljer sig nog en mer pragmatisk hållning. Politikerna inser förhoppningsvis sina länders bästa och blir sams igen. Det är viktigt att de lyckas. Protektionism har aldrig lett utvecklingen framåt.

– Hur ser det ut på hemmaplan då?

– I Sverige ser vi just nu förvånansvärt höga tillväxtförväntningar, trots skattechöjningar, stigande energipriser och annat som sänker ekonomin till knapp styrfart. En stark positiv faktor är dock att svenska företag är mycket välskötta i jämförelse med företag i de flesta andra länder.

– Vad tror du om östutvidgningen av EU?

– I det långa loppet kan det bara vara bra för oss att våra handelspartners kommer med i gemenskapen och får det bättre, då kan handeln ta fart i båda riktningarna. Men de nya länderna kommer inte med i valutasamarbetet på länge. De har mycket kvar att bevisa. Jag tror inte vi tappar svenska arbetstillfällen för att balter och polacker blir medlemmar. Det tappet har vi redan klarat av. Se det istället som en möjlighet att lindra ett långsiktigt problem i Väst-europa – en estländare jobbar nog hellre för svensk medellön i Sverige än för estnisk medellön i ett svenskt företag i Estland!

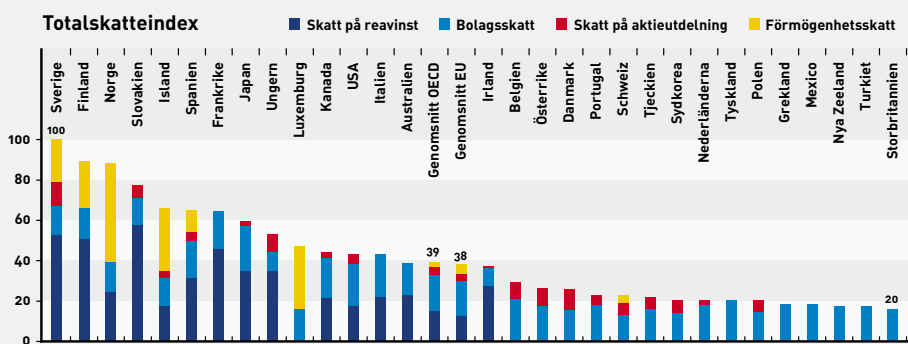
AKTIEBESKATTNING INOM OECD – SVENSKA SKATTER I TOPP!

► Bara två av 30 OECD-länder har högre skatt på aktieutdelningar än Sverige.

► Bara åtta OECD-länder (inklusive Sverige) förmögenhetsbeskattar aktieinnehav.

► Sverige har det högsta totala aktieskattetrycket av alla OECD-länder, mer än dubbelt så högt som EU-genomsnittet och fem gånger högre än t ex Storbritannien.

Källa: Aktiespararnas skatteundersökning 2002. Det totala aktieskattetrycket har räknats som ett totalindex som innefattar skatt på aktieutdelning för individer och bolag, realisationsvinster och förmögenhetsskatt.

För dig som vill **fördjupa dina kunskaper** om fondsparande har Fondbolagens Förening åtskilligt matnyttigt att erbjuda.

Förening även för sparare!

► Fondbolagens Förening är en intresseorganisation för branschen, men finns även till för att tillvarata spararnas intressen och främja fondsparandet i stort. De är även en tung remissinstans och försöker påverka beslut kring sparandet i positiv riktning.

Till de konsumentinriktade verksamheterna hör bl a regelbundna enkäter bland fondförvaltarnas kunder. Svaren ger en bra grund för förbättringsarbetet, menar Yvonne Ronnerfors som är föreningens informationschef.

– Vi får in många intressanta kommentarer den vägen. Trots att mycket har gjorts för att det ska bli lättare att förstå fondernas avgiftskonstruktion är detta fortfarande ett stort problem för många fondsparare. Ämnet är svårt och kvaliteten på informationen är skiftande, så än finns det mycket kvar att åtgärda.

Kunskap extra viktig när börsen är skakig

– När kurserna stiger på bred front bekymrar man sig kanske inte så mycket, men när börsen är skakig blir det viktigare än någonsin att få objektiv hjälp att välja rätt, fortsätter Yvonne Ronnerfors.

För att det ska bli enkelt och tryggt att göra jämförelser mellan olika fonder och förvaltare utarbetar föreningen därför riktlinjer för hur medlemsföretagen bör agera i olika frågor, där marknadsföring och information är ett viktigt område.

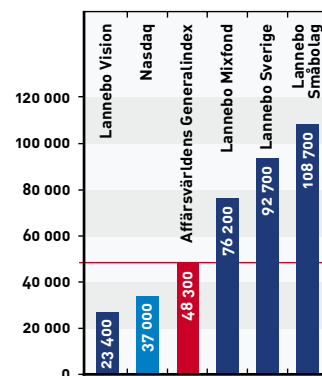
Satsning på hemsidan

– Vi har samlat mycket av intresse för spararna på vår hemsida. Via Internet kan man bland mycket annat beställa informationsskrifter, hitta svar på de vanligaste frågorna, läsa statistik och nyheter från fondområdet och ta del av skatteregler och så vidare, avslutar Yvonne Ronnerfors och avslöjar att det kommer ännu mer spännande material under hösten.

På www.fondbolagen.se finns bl a en Fondskola i sex lektioner. Där kan du även beställa broschyren "Fondspara 2003", som ingående förklarar det mesta du kan behöva veta om fondsparande i allmänhet.

UTVECKLING FRÅN STARTEN

Diagrammet visar hur en tänkt investering på 100 000 kr gjord när våra fonder startade den 4 augusti år 2000 skulle ha utvecklats fram till halvårsskiftet 2003, jämfört med investeringar som utvecklats exakt som Nasdaq respektive Affärsvärldens Generalindex.

Trots det mycket svåra läget med mer än halverade genomsnittliga börsvärden har Lannebo Småbolag lyckats ge en positiv utveckling, samtidigt som Lannebo Sverige närapå lyckats bevara hela det insatta kapitalet intakt – ett resultat av aktiv förvaltning.

Detta kan jämföras med t ex bankernas Sverigefonder, som hamnar i närheten av utfallet för Generalindex.

Samtidigt har Lannebo Vision, som investerar i några de branscher som haft det allra svårast, tappat rejält. Du ska veta att vi är lika besvikna som du, och gör allt för att vända utvecklingen.

»Sedan Saddams fall har det gått bra, t o m riktigt bra«

► **Det nyss avslutade** halvåret gick ungefär som våra förvaltare förväntat sig – men utvecklingen tog oväntade och småkrokiga vägar för att nå målet. Så här gick diskussionen kring dagsläget och framtiden en dag i början av juli:

RUNDA BORDET

Den 30 juni var Affärsvärldens Generalindex upp 7 procent jämfört med årsskiftet. Så långt har vi blivit sannspådda, menar *Göran Espelund* som räknat med att marknaden skulle ha diskonterat kursfallen innan Irakkriget i högre grad. Sedan Saddams fall har det gått bra – till och med riktigt bra.

Alla fonderna i toppskiktet

Alla Lannebofonder har gått bra under årets sex första månader. Sverige upp 12, Småbolag upp 10, Mixfonden upp 8, Vision upp 8 och Likviditetsfonden upp 1,8 procent.

– Mest glädjande är att våra fonder ligger i det absoluta toppskiktet i sina respektive kategorier, menar *Henrik Malmsten*, nykomling bland förvaltarna.

– Allt har inte gått vår väg, LGP Telecom har t ex varit en besvikelse. Men vi får vara nöjda över att vi inte sällat oss till Ericssonskeptikerna, åtminstone inte i det kortare perspektivet. Vår satsning där har gett mycket bra utdelning i år, menar *Göran Espelund*.

Johan Lannebo konstaterar att de bolag som gått bra i år gick dåligt förra året, och tvärtom – en märklig vändning. Till glädjeämnena räknar han bolag som Tele2, Scania och Atlas Copco som alla bidragit positivt till utvecklingen i Lannebo Sverige.

Vändning för IT

– Det börjar hända saker i teknologisektorn också, säger *Mikael Näslund*. Nasdaq är upp drygt 20 procent i år, men dollarfallet (som gynnar de exporte-

rande amerikanska bolagen) har ätit upp en stor del av uppgången uttryckt i kronor. Vi har fyra kvartal i rad med vinsttillväxt. Alla bitar som krävs för en uppgång finns på plats.

– Vad sägs om dollarfallet?

– Det har ju pågått ett par år och har accelererat. Men fallet maskerar delvis en stigande euro, det är inte bra om den blir för stark, fyller *Karin Haraldsson* i.

Mikael Näslund menar att ECB måste fortsätta sänka räntan för att minska gapet till USA, vilket kan bidra till en konjunkturuppgång.

– Hur mycket dollarfallet påverkar de svenska bolagens resultaträkningar börjar synas först när terminssäkringarna går ut. Det är sannolikt att en stor del av fallet redan är diskonterat, säger *Johan Lannebo*.

Henrik Malmsten och Johan Lannebo.

– För sex månader sedan gjorde vi en EMU-valprognos. Då blev det oavgjort mellan lägren. Är uppfattningarna desamma idag?

– Det blir ett nej, det tror vi nog allihop idag, eller hur? Men det blir nog med knapp marginal, tror Mikael Näslund och får unisont medhåll.

– Marknaden räknar helt klart med ett nej, säger Henrik. Karin kommenterar att räntespreaden skulle ha varit lägre om marknaden trott på ett ja – nu ligger obligationsräntorna stabilt runt 50 punkter över t ex de tyska.

– Blir det ja-sidan som vinner kommer det säkert att hända saker ganska omgående, men då måste något utöver det vanliga inträffa före september. Vid ett nej händer knappast särskilt mycket, menar *Peter Rönström*.

Inga politiska konsekvenser

Johan Lannebo räknar inte med några större politiska följder, även om många har satsat sin prestige på ett ja, eftersom frågan splittrar alla läger. Henrik Malmsten påpekar att många nej-röster säkert egentligen är nja-röster, och Mikael Näslund håller med.

– Det finns inte särskilt många som är hundra-percentigt övertygade på någondera sidan. De flesta skulle nog föredra en slags neutral "Linje 2" à la kärnkraftomröstningen.

– Och Göran Persson lär inte avgå. Han säger ju att vi ska rösta tills vi kommer in och vi har faktiskt förbundit oss att delta i valutaunionen, säger Johan Lannebo.

– Vad tror vi om börsen den närmaste tiden? Står sig prognosen om ett plusår?

– Tillväxtproblemen i Kontinentaleuropa, inte minst i Tyskland, oroar en del, eftersom det är en viktig marknad för många av bolagen vi investerar i. Men många har lyckats kompensera en nedgång i väst med expansion i öst. När nu Tjeckien och Polen med flera kommer att bli EU-medlemmar kan expansionen österut få ny fart, menar Göran Espelund.

I övrigt är förvaltarna överens om att börsåret ser ut att bli ganska stabilt, utan stora svängningar.

– Kommer det positiva konjunktursignaler kan vi få en stark uppgång. Annars kommer kurvan att vara platt året ut, menar Peter Rönström.

– Om vi jämför de långa obligationsräntorna och tar hänsyn till direktavkastningen blir aktieplaceringar en bra affär redan vid en kurstillväxt på dryga 3 procent per år framöver, menar Henrik Malmsten. Karin Haraldsson håller med om att obligationer ska vara så korta som möjligt just nu och menar att riskpremien för de långa obligationerna är alldeles för liten för att de ska vara ett alternativ.

Klart läge för aktier

– Det är helt klart läge att välja aktier i nuläget. Det som kan väga emot vore en djup global recession med sjunkande priser på bred front. Så vår prognos från årsskiftet om 2003 som ett plusår står fast, liksom vår inriktning på en indexoberoende, långsiktig förvaltning med fokus på att identifiera starka bolag, sammanfattar Göran Espelund läget.

»Vi har fyra kvartal i rad med vinsttillväxt, alla bitar som krävs för en uppgång finns på plats«

Det behöver inte bli en förlust att byta fond, menar Per Axelsson.

Många uttrycker ett missnöje med bankerna, men ändå är de allra flesta fortfarande lojala helkunder. Frågan är om de vet vad de **går miste om?**

Glöm skatteeffekterna – flytt lönar sig!

► Några mervärden av att samla hela sin ekonomi i samma korg finns knappast längre. För vad är det som säger att det företag som är bra på att hantera korttransaktioner och kontantuttag också är bra på fondförvaltning? Det kan tvärtom kosta stora summor att vara helkund i banken, men många är det fortfarande ändå. Bekvämlighet är en viktig anledning, men det finns en ännu viktigare faktor, menar Lannebo Fonders marknadschef Per Axelsson:

– Det är rädslan för att skatta som ofta förlamar kunden. Egentligen finns det bara en kursnivå där svensken kan sälja sina aktier eller fondandelar med lugnt samvete, och det är inköpskursen! Då blir det ingen förlust och ingen vinst att skatta bort. Att ett sådant resonemang förtar hela idén med aktiesparande tänker man inte på.

Snabbt kompenserad skatt

Argument som ”det blir bara en massa skatt” håller faktiskt inte. Flyttar man sina pengar till en fond som avkastar 1–2 procent mer per år är skatten (som ändå måste betalas förr eller senare) helt kompenserad inom några få år, därefter är det en ren förtjänst.

– Beteendet verkar vara djupt rotat. T o m inom PPM-systemet, där det går att byta fonder utan skattekonsekvenser, är det bara fem procent av spararna som byter fonder. Där kan förstås de förhållandevis små beloppen det ännu rör sig om förklara en del av överksamheten, menar Per Axelsson.

Lagom aktivt sparande bäst

Att satsa på enskilda aktier i en egen depå är en tidsödande och svåröverskådlig syssla för de flesta

privatpersoner idag. Marknaden är komplex och informationsflödet enormt. Fondsparande gör det hela mycket enklare.

– Fler småsparare borde göra som de stora placerarna, välja olika fonder hos olika förvaltare och göra jämförelser mellan resultaten de åstadkommer. Med ”breda” fonder minskar också behovet av täta byten. Omplaceringarna sköter fondförvaltarna. Fondspararen får dessutom bra service från skattemyndigheterna, som håller reda på alla köp- och säljkurser och gör deklARATIONEN suveränt enkel, påpekar Per Axelsson vidare.

Oberoende råd behövs

Det enklaste sättet att få ordning på sitt sparande är att vända sig till en fristående rådgivare för en genomgång av läget varje år. Mäklarna kan förmedla allt på marknaden och det ställs minst lika höga utbildningskrav på dem som på bankpersonal (som bara säljer egna produkter). Mäklare har ofta mycket nöjda kunder, vilket säger en del om kvaliteten på rådgivningen, som oftast är kostnadsfri.

– Vill du sedan jobba vidare aktivt själv lönar det sig att läsa tidningar som t ex Sparöversikt och besöka Morningstars hemsida, det ger bra beslutsunderlag. Det är inte heller svårt att köpa fonder själv genom nätmäklare som Avanza, Fondmarknaden, E-trade eller Nettrade. Sätt igång bara och sprid ditt fondsparande, det kommer du inte att ångra, avslutar Per Axelsson.

SPARA DIREKT I SELECT

Här listar vi bankgironumren för våra Selectfonder. Minsta belopp vid engångsinsättning är 100 000 kr, för kompletterande insättningar 20 000 kr.

Ange namn, adress och personnummer när du gör din insättning, så hamnar dina pengar rätt!

- Lannebo Småbolag Select **bg 5578-8004**
- Lannebo Sverige Select **bg 5578-7998**
- Lannebo Vision Select **bg 5578-8053**

FÖRMÖGENHETSVÄRDEN SELECT

Vid senaste årsskiftet låg förmögenhetsvärdet för innehaven i våra Selectfonder på följande nivåer:

- SMÅBOLAG SELECT.....19%
- SVERIGE SELECT.....56%
- VISION SELECT.....40%

FRÅGOR & SVAR MED MARIT BOSTRÖM

► **Om jag vill ha reda på vilka värdepapper era fonder innehåller – finns det någon möjlighet att få veta det oftare än genom hel- och halvårsrapporterna?**

– Ja! Varje månad lägger vi ut rapporter på vår hemsida, där du kan se fondernas innehav och dessutom läsa om enskilda innehavs utveckling under månaden, större förändringar etc. Rapporterna kan också rekvideras direkt från oss.

► **Hur går jag enklast tillväga när jag vill köpa eller sälja fonder hos er?**

– Månadssparar gör du kostnadsfritt via autogiro, det fungerar från de flesta bankkonton. Minimibelopp är 500 kronor per månad. Engångsköp gör du

snabbast via bankgiro eller postgiro, går du via din Internetbank eller privatgiro är även det kostnadsfritt. Autogiro går också bra, men tar lite längre tid.

I meddelandefältet anger du fondspararens person- eller organisationsnummer samt adress och gärna ett telefonnummer där vi kan nå dig. Behöver du bankgiroblanketter kan du beställa det från oss. Vi kan också hjälpa till att flytta befintligt fondsparande från en annan bank eller förvaltare, men tänk på att det medför beskattning. På sista sidan i tidningen hittar du en blankett för månadssparande och flytt av fonder.

► **Kan jag IPS-spara hos er?**

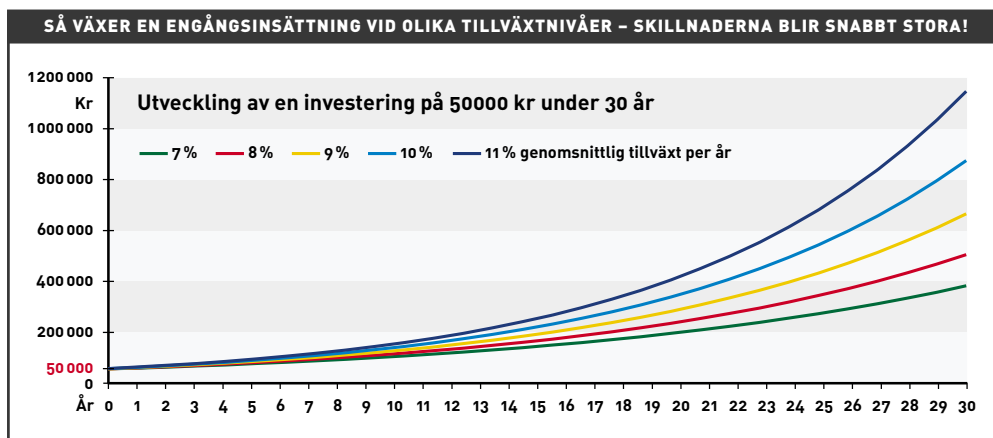
– Jodå, visst kan Du IPS-spara i våra fonder. Via

Gamla värdepapper – heta samlarobjekt

► Kanske har du i byrålådan några gamla aktiebrev från företag som har gått i konkurs för länge sedan? Då är chansen stor att de vid det här laget har fått ett kulturhistoriskt värde. Det finns gott om samlare som intresserar sig för gamla aktier och obligationer, både här hemma och utomlands!

Med tiden gör ett par procent bättre årlig avkastning stor skillnad även på små grundinsatser – den skillnaden kan räcka till en extra guldkant på tillvaron. Vad skulle du göra med ett par hundratusen extra?

www.fondmarknaden.se kan du öppna ett IPS-konto och spara i våra fonder. Du kan också utan skattekonsekvenser flytta ditt befintliga IPS-sparande till Fondmarknaden och våra fonder. På ett och samma konto kan du även ha fonder från andra förvaltare. I vissa fall kan en flyttavgift tas ut.

► **Vilken ränta ger er Likviditetsfond i dagsläget?**
– Förräntningstakten är för närvarande 2,8% (2003-06-30).

► **Om jag har synpunkter eller frågor angående en fonds förvaltning, kan jag prata med förvaltare direkt?**

– Självklart kan du det! Att hålla våra andelsägare välinformerade är en av våra viktigaste uppgifter. Du

är välkommen att höra av dig via telefon eller e-post närsomhelst!

► **Vart vänder jag mig om jag är intresserad av en försäkringslösning?**

– Hos Länsförsäkringar och Danica hittar du våra fonder. Du kan också vända dig till någon fristående försäkringsmäklare på din ort.

► **Hur får jag besked om utvecklingen på mina fondandelar?**

– Vanligtvis får du besked fyra gånger om året, varje kvartal. Behöver du besked däremellan kan du få dagsaktuella värden på dina andelar via e-post, fax eller brev. Ring bara till vår kundservice på 08-5622 5222 så hjälper vi dig direkt!

Marit Boström, ansvarig för Lannebo Fonders kundservice, svarar på några av de vanligaste frågorna. Har du också en fråga till Marit? Hör av dig, så får du besked direkt!

B

Här köper du våra fonder!

1. Överföring/flytt från bankkonto eller fond hos annan förvaltare

Överföring kan ta några dagar extra jämfört med bankgiroinbetalningar och banken kan ta en extra avgift. Observera att du endast kan göra en överföring per fullmakt. Behöver du göra fler överföringar – ta gärna kopior.

Jag ger Lannebo Fonder fullmakt att göra följande överföring från bank eller annat fondbolag:

- Kontakta mig, jag vill ha mer information.
- Jag är endast PPM-kund men vill ändå ha löpande information.

Pengarna dras från:

Bankens/Fondbolagets namn:

Kontonr (med clearingnr) eller fondens namn från vilket pengarna ska dras:

Belopp i kr eller antal delar som ska inlösas:

Placeras enligt följande:

Lannebo Mixfond, bg nr 5563-4612

Lannebo Sverige, bg nr 5563-4604

Lannebo Likviditetsfond, bg nr 5314-9837

Lannebo Småbolag, bg nr 5563-4620

Lannebo Vision, bg nr 5563-4638

2. Autogiro – engångsinsättning eller månatligt sparande

Jag godkänner att Lannebo Fonder drar nedanstående belopp från mitt konto via autogiro:

Pengarna dras från:

Bankens namn:

Löne- eller personkonto (med clearingnr) från vilket pengarna ska dras:

Placeras enligt följande:

Fond	Engångsinsättning (lägst 5 000 kr)	Månadsbelopp (lägst 500 kr)	Överförings- datum*	PLUS-TILLFÄLLEN			
				Födelsedagsbelopp	Julklappsbelopp	Annat tillfälle	Överföringsdatum
Lannebo Mixfond							
Lannebo Småbolag							
Lannebo Sverige							
Lannebo Vision							
Lannebo Likviditetsfond							

Jag avsäger mig hel- och halvårsrapporter för de värdepappersfonder jag placerar i.

*Vid månatligt sparande måste din anmälan vara oss tillhanda minst 14 dagar före första överföringsdatumet. Anges inget överföringsdatum vid månadssparande dras pengarna den 28:e varje månad. Detsamma gäller engångsköp. Har du bråttom – använd bankgiro.

► IFYLLES ALLTID. VAR GOD TEXTA.

Namn:

Telefon dagtid:

Adress:

Telefon kvällstid:

Postadress:

E-post:

Personnummer/Org.nr:

Mobil:

Fondsparare (Om annan än bankkontoinnehavaren). Är detta en minderårig ska båda föräldrarna underteckna:

Namn:

Personnummer/Org.nr:

Adress:

E-post:

Postadress:

Telefon dagtid:

Land för skattemässig hemvist:

Underskrift (Sätt ett kryss i en eller båda av nedanstående rutor)

- Jag/vi har tagit del av och godkänner villkoren för Autogiro. Lannebo Fonder AB befullmäktigas att utföra ovanstående uppdrag. Om anmälan avser juridisk person ska registreringsbevis bifogas.
- Jag ger Lannebo Fonder fullmakt att genomföra överföringen ovan.

Ort och datum:

Namnteckning:

De pengar du investerar i fonder kan både öka och minska i värde. Historisk avkastning är inte någon garanti för framtida avkastning. Fondsparandet skall främst ses på längre sikt och ger då möjlighet till bättre avkastning än traditionellt räntesparande.

Vi betalar portot! Lägg kupongen i ett kuvert adresserat till:
FRISVAR, Lannebo Fonder
110 07 Stockholm
eller faxa till 08-5622 5252

LANNEBO
FONDER